

УДК 342.951

*Р. М. Кихтюк**здобувач**Державного науково-дослідного інституту МВС України*

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО СТАТУСУ СТОРІН В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Вступ. Справедливе та своєчасне вирішення судом справ в порядку адміністративного судочинства в значній мірі визначається процесуальним статусом сторін. Поряд із цим, практична діяльність свідчить про наявність складнощів реалізації законодавчих норм щодо процесуального статусу сторін в адміністративному судочинстві. Зокрема, у випадку смерті або припинення діяльності нотаріусом-державним реєстратором, у випадку передоручення представництва по виборчим справам.

Законодавство щодо процесуального статусу сторін в адміністративному судочинстві представлено Кодексом адміністративного судочинства України (далі – КАСУ) [1], Законом України «Про судоустрій та статус суддів» [2], нормами міжнародних договорів, що є частиною національного законодавства. Однак окремі положення КАСУ щодо процесуального статусу сторін є недосконалими і потребують уточнення або конкретизації. Серед них можна виділити положення щодо належного повідомлення відповідача про час та місце розгляду справи в суді, наслідків реалізації права сторін на примирення тощо.

В науці окремі аспекти процесуального статусу сторін в адміністративному судочинстві досліджувались С.С. Бичковою, О.В. Бачеріковим, В.І. Клиничук, Л. Юхтенко та ін., проте порушені у цьому дослідженні питання досі залишаються дискусійними.

Наведене вказує на актуальність теми дослідження

Постановка завдання. Метою статті є розробка і обґрунтування пропозицій з удосконалення процесуального статусу сторін в адміністративному судочинстві.

Результати дослідження. Одним із прав сторін в адміністративному судочинстві є право на мирне врегулювання спору шляхом примирення (ст.ст. 190-191 КАСУ) або врегулювання за участю судді (ст.ст. 184-188 КАСУ).

В.І. Клиничук, слушно стверджує, що примирення сторін є дієвим механізмом, який здатний забезпечити реальну дію принципу процесуальної економії [3, с. 199]. Поряд із тим, такий механізм буде ефективним тільки за умови наявності законодавчих норм, які здатні повною мірою захистити інтереси сторін у випадку укладання ними угоди про примирення в процесі здійснення

адміністративного судочинства. Одним із важливих питань, яке постає в результаті аналізу судової практики, є наслідки невиконання сторонами угоди про припинення, яка затверджена судом. Відповідно до частини третьої статті 191 КАСУ, невиконання сторонами умов примирення є підставою для ініціювання її примусового виконання в порядку, який передбачений для примусового виконання судових рішень. Такий підхід не є виправданим виходячи з того, що укладаючи угоду про примирення одна зі сторін або обидві сторони поступаються один одному і для певної сторони такі поступки можуть бути вагомими, а у випадку невиконання її умов, така сторона позбавляється тих благ, які могла мати у випадку, якщо б її не уклала. Наприклад, у справі № 810/2501/17 позивач відмовився від сплати грошового та речового забезпечення за час вимушеного прогулу за умови скасування наказу про його звільнення [4]. У випадку невиконання відповідачем такої угоди, позивач вимушений ініціювати відкриття виконавчого провадження, сплачувати виконавчий збір, чекати вчинення виконавцем дії щодо виконання судового рішення і все заради того, щоб домогтись виконання тільки частини своїх вимог. Переконанні, що це не відповідає загальним засадам права на судовий захист. Для порівняння варто звернутися до частини третьої та шостої статті 82 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14.05.1992 № 2343-ХІІ, якою передбачено розірвання мирової угоди у випадку, якщо боржник виконав її менш ніж на третину вимог кредиторів та поновлення провадження у справі [5]. Подібний підхід має бути запроваджено і до випадків невиконання сторонами угоди про примирення, адже наявна регламентація правових наслідків невиконання мирової угоди може стати способом зловживання своїми правами. Наприклад, у випадку наявності у відповідача обмаль шансів на відмову позивачу у задоволенні позову, він може погоджуватися на примирення і при цьому навіть не збиратися виконувати його умови, при тому, що позивач піде на певні поступки та втратить певні блага в результаті такого примирення. Враховуючи викладене, заходом захисту прав добросовісної сторони угоди про примирення може стати закріплення у КАСУ права суду першої інстанції скасувати ухвалу про його затвердження у випадку

невиконанням сторонами його умов і відновити провадження у справі для подальшого судового розгляду справи.

Окремої уваги слід надати положенню частини першої статті 190 КАСУ, яка дозволяє сторонам в процесі примирення виходити за межі предмета спору за умови дотримання прав та інтересів третіх осіб. Т.В. Степанова слушно відзначає про те, що такі норми дають сторонам можливість економити на сплаті судового збору [6, с. 111]. Більш того, саме у такий спосіб цей правовий інститут буде використовуватися не з метою захисту прав та інтересів сторін, а з метою «узаконювання» за допомогою судового рішення неконструктивних рішень суб'єктів владних повноважень. Належним чином перевірити законність умов угоди про примирення, які виходять за межі предмету спору суд буде позбавлений з огляду на відсутність відповідних доказів, інформації про певні факти, які подаються разом із позовною заявою або викладаються в ній. Отже, обґрунтованим видається позбавлення сторін права виходити за межі предмету спору в процесі примирення.

Наступним способом реалізації права на мирне врегулювання спору є врегулювання спору за участю судді, що передбачає проведення суддею спільно із сторонами спільних нарад, на яких суддя пропонує розглянути можливі способи мирного врегулювання спору, надає оцінку доказам у справі, правові поради та рекомендації. У випадку досягнення сторонами компромісного вирішення спору, сторони мають звернутися до суду або із заявою про примирення, або із заявою про залишення позовної заяви без розгляду, або із заявою про відмову позивача від позову чи визнання позову відповідачем.

Впровадження в адміністративне судочинство такої новації є втіленням передових тенденцій розвитку процесуального законодавства європейських країн, що, безпечно, заслуговує на підтримку. Позитивно оцінюючи закріплений в КАСУ порядок врегулювання спору за участю судді варто відзначити про доцільність надання сторонам права самостійно обирати суддю, який буде брати участь у примиренні, адже як слушно відзначає Л. Юхненко, це є важливим аспектом довіри сторін до судді під час проведення переговорів [7, с. 87]. Звісно, сторони мають бути впевнені у високій кваліфікації судді і у його здатності забезпечити конфіденційність інформації, яка стане йому відома під час проведення таких переговорів.

Дискусійним серед практиків та науковців є закріплення права сторін на відшкодування витрат тільки на професійну правничу допомогу, яка надається адвокатурою (ст. 87 КАСУ, ч. 3 ст. 10 Закону України «Про судоустрій та статус судді»). При цьому, згідно частиною другою статті

57 КАСУ допускається представництво інтересів сторін у справах незначної складності фізичною особою, яка має адміністративну процесуальну дієздатність.

Право отримати компенсацію судових витрат лише на професійну правничу допомогу у адміністративному судочинстві є проявом применшення можливості сторін належним чином реалізувати свій процесуальний статус. При цьому, відсутня об'єктивно виправдана мета такого обмеження і є протилежне вирішення цього питання в інших країнах. Так, ст. 106 АПК РФ до судових витрат відносить «расходы на оплату услуг адвокатов и иных лиц, оказывающих юридическую помощь (представителей)» [8]. Норма подібного змісту закріплена у ст. 107 ЦПК Казахстану [9]. Виходячи з вищенаведеного, обмеження права сторін на отримання компенсації витрат на правову допомогу можна вважати дискримінаційним.

Т.В. Степанова також критично оцінює такий підхід законодавця та пропонує надання сторонам можливості відшкодування судових витрат, які понесені сторонами на послуги представника [6, с. 303]. Звісно, закріплення права сторін на відшкодування витрат тільки на послуги адвоката певною мірою обмежує гарантоване Конституцією України право особи на вільний вибір захисника своїх прав (ст. 59 Конституції України). Саме тому, якщо сторона задля забезпечення належного рівня реалізації свого правового статусу в адміністративному судочинстві користується послугами представника-фахівця в галузі права, який не є адвокатом, така особа має бути наділена правом на відшкодування витрат на правову допомогу.

На окрему увагу заслуговують питання належного повідомлення сторін про час та місце розгляду справи в адміністративному суді. За загальним правилом повідомлення учасників справи здійснюється шляхом відправлення повісток на офіційні електронні адреси електронної пошти, факсимільним повідомленням, телефонограмою або рекомендованою кореспонденцією за адресами, які вказаний такими особами (ч. 3 ст. 124 КАСУ). Допускаючи той факт, що позивач може свідомо вказати неправдиву інформацію про місце проживання відповідача-фізичної особи, яка не є підприємцем, законодавець поклав на суд обов'язок її перевірки шляхом звернення до відповідного органу реєстрації місця перебування та місця проживання особи щодо надання інформації про зареєстроване місце проживання (перебування) такої фізичної особи (ч. 3 ст. 171 КАСУ) та шляхом користуватися даними Єдиного державного демографічного реєстру. При цьому, постає питання про те, з яких міркувань законодавець не закріпив обов'язок суду перевіряти інформацію про місце проживання відповідача-юридичної особи.

Пошук відповіді на це питання вимагає надання уваги змісту частини четвертої статті 124 КАСУ, яка покладає на суддю обов'язок перевірки адрес сторін у державних реєстрах у разі ненадання учасниками справи інформації щодо їх поштової адреси. Варто зауважити, що існування цієї норми не піддається обґрунтуванню, адже умова застосування цієї норми не може бути дотримана судом в жодному випадку з огляду на те, що в позовній заяві завжди зазначається інформація про місцезнаходження сторін.

В свою чергу, Д.Д. Гнап вважає недоцільним покладення на суд безумовного обов'язку з'ясування місця проживання фізичної особи – відповідача по справі [10, с. 6]. На наш погляд, позиція Д.Д. Гнап є занадто категоричною з огляду на важливість належного повідомлення відповідача про розгляд справи, зокрема, підставою для скасування судового рішення в апеляційному та касаційному порядку є не повідомлення сторони належним чином про дату, час і місце судового засідання. Отже, у правозастосовній практиці відправлення судових повісток за неналежною адресою може призводити до порушення процесуальних прав відповідачів та створювати перешкоди для реалізації позивачем право на судовий захист. З огляду на це вважаємо доцільним покладення на суд обов'язку перевіряти достовірність вказаного у позовній заяві місцезнаходження не тільки відповідача-фізичної особи, а й відповідача-юридичної особи.

Участь сторін в судовому процесі через представника регламентована статтями 55-60 КАСУ, якими передбачено представники за законом и договором. Винятком із загального правила є представництво у справах, що пов'язані з виборчим процесом чи процесом референдуму. Так, відповідно до статті 279 КАСУ, представниками кандидатів або партій, місцевої організації партій, ініціативної групи референдуму в адміністративному судочинстві може бути особа, яка відповідно до виборчого законодавства зареєстрована як їх уповноважений представник або довірена особа. Незважаючи на досить чітке врегулювання порушеного питання, у науковій площині та правозастосовній практиці точиться дискусія щодо того, чи має право особа, яка відповідно до закону про вибори зареєстрована як уповноважений представник або довірена особа кандидата, партій, місцевої організації партій, ініціативної групи референдуму передоручити ведення справи в суді іншій особі. Судова практика із цього питання є суперечливою. Так, мають місце випадки, коли суд допускає до участі у справі особу, яка була уповноважена на ведення в суді справи уповноваженою особою [11], та коли суд відмовляє у допуску до участі у справах представників уповноваженої особи партії [12].

Не зважаючи на те, що КАСУ наділяє законних представників таким правом передоручення, вважаємо неконструктивним поширення цих правил на представництво у справах, що пов'язані з виборчим процесом чи процесом референдуму, адже цей вид представництва не можна визнавати класичним варіантом представництва за законом. Статтею 56 КАСУ до випадків представництва за законом віднесено представництво прав, свобод та інтересів малолітніх та неповнолітніх осіб, недієздатних фізичних осіб, тобто осіб, які не здатні в силу свого фізичного стану та правосвідомості самостійно реалізувати в суді свої процесуальні права та обов'язки. Видати довіреність на представництво їх інтересів законний представник має право тільки від імені таких осіб. Поряд із цим, кандидати у виборчому процесі, партії, місцеві організації партій, ініціативної групи референдуму мають адміністративну процесуальну дієздатність і в повній можуть самостійно реалізувати в суді свій процесуальний статус шляхом видачі адвокату довіреності на ведення справи в суді.

О.В. Бачеріков визнає існування виключно договірної форми представництва в адміністративному процесі щодо виборчих спорів, при цьому вказує, що особи, які здійснюють представництво кандидатів як суб'єктів виборчого процесу (уповноважені представники або довірені особи кандидатів) в адміністративному судочинстві діють без додаткового уповноваження [13]. Не погоджуючись із такою позицією зауважимо, що про наявність протиріччя у тексті її обґрунтування, адже договірна форма відносин завжди передбачає надання прав або покладення обов'язків на сторін договору, у тому числі і шляхом уповноваження. Отже, про відсутність уповноваження в такому випадку не може йти мова.

Уповноважена особа партії на законодавчому рівні наділена виключно правом представляти інтереси партії у відносинах з виборчими комісіями судами, органами влади, судами, органами влади та ін. (ч. 14 ст. 76 Закону України «Про вибори народних депутатів України» [14]). Не передбачено і статтею 279 КАСУ право уповноважених представників або довірених осіб передоручати свої повноваження іншим особам, а її розширене тлумачення є невиправданим, адже довірители самі здатні обрати свого іншого представника.

Таким чином, уповноважений представник або довірена особа кандидата, партії, місцеві організації партій, ініціативної групи референдуму не наділена правом передоручити свої повноваження щодо їх представництва в адміністративному суді іншій особі.

Окремої уваги заслуговує такий потенційний відповідач в адміністративному судочинстві, як нотаріус, на якого сьогодні покладено адміністративно-публічні функції із державної реєстрації

прав на нерухоме майно (ч. 1 ст. 9 Закону України «Про державну реєстрацію прав на нерухоме майно та їх обтяжень» [15]). Так, неоднозначним є питання визначення відповідача у справах у випадку, якщо нотаріус помер або втратив свій статус. Вирішення цього питання у судовій практиці здійснюється шляхом заміни такого нотаріуса на Міністерство юстиції України в порядку правонаступництва [16-19]. На наш погляд, у випадку смерті нотаріуса-державного реєстратора Міністерство юстиції України не є його процесуальним правонаступником, адже спірні правовідносини не допускають правонаступництва.

КАСУ не надає визначення процесуального правонаступництва, при цьому має однойменну статтю, в якій йдеться про можливість заміни сторони у справі її правонаступником у разі її вибуття або заміни у відносинах, щодо яких виник спір (ст. 52 КАСУ). Така редакція норми формує у науковців та практиків загальноприйняте розуміння правонаступництва у матеріальному праві. С.С. Бичкова слушно зазначає, що передумовою процесуального правонаступництва є безумовний перехід в матеріальному праві від однієї особи до іншої суб'єктивних прав та/або обов'язків [20, с. 65].

Наведеної позиції підтримується переважна більшість дослідників і, доводиться констатувати, що таке визначення процесуального правонаступництва не враховує особливості правонаступництва у сфері публічних відносин. Загальноприйняте правонаступником вважати особу, до якої переходять права та обов'язки іншої особи. Проте, нотаріус-державний реєстратор є особою, яка має делеговані повноваження і у випадку його смерті або припинення нотаріальної діяльності не можна стверджувати про перехід його прав до Міністерства юстиції. Вважаємо, що в такому випадку має місце не перехід, а припинення делегування повноважень.

При цьому, делегування повноважень завжди передбачає відповідальність за результати їх виконання саме суб'єкта, якому вони делеговані. Отже, Міністерство юстиції України не має відповідати за дії суб'єкта, якому він делегував свої повноваження, зокрема, нотаріуса-державного реєстратора. Поряд із цим, із будь якого правила завжди мають бути виключення. Враховуючи особливості цієї ситуації та важливість забезпечення кожній особі судового захисту доцільним є участь в якості відповідача по таким справам суб'єкта делегування повноважень, а саме, територіальні органи Міністерства юстиції України. Залучення не Міністерства юстиції, а його територіальних органів цілком узгоджується із повноваженнями, якими такі органи наділені в силу статті 8 Закону України «Про державну реєстрацію прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та не вплине на

визначення територіальної підсудності відповідних справ, а отже, не стане причиною затягування поновлення порушених прав позивачів по таким справам.

Висновки. Все вищезазначене дозволяє дійти висновку про доцільність внесення змін та доповнень у положення КАСУ щодо права сторін на мирне врегулювання спору шляхом примирення або врегулювання за участю судді, права сторін на відшкодування витрат на правову допомогу, права на належне повідомлення про час та місце розгляду справи в суді, права представництва.

Запропоновані у роботі зміни у чинне адміністративне процесуальне законодавство спрямовані на усунення процесуальних завад реалізації позивачем та відповідачем своїм прав та обов'язків в адміністративному судочинстві.

Література

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV (у редакції Закону від 03 жовтня 2017 р. № 2147). *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. Ст. 436.
2. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545 (дата звернення: 10.05.2018).
3. Клиничук В.І. Дієвість інституту примирення сторін в адміністративному судочинстві : шляхи вдосконалення. *Адміністративне право і процес*. № 1 (15). 2016. С. 199–205.
4. Ухвала Київського адміністративного апеляційного суду від 14 листопада 2017 р., судова справа № 810/2501/17. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/70324096> (дата звернення: 20.06.2019).
5. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14.05.1992 № 2343-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 31. Ст. 440.
6. Степанова Т.В. Теоретико-правові засади процесуального статусу учасників позовного провадження у господарському судочинстві : дис ... док. юрид. наук: 12.00.04 / Інститут економ.-пр. досліджень. Київ, 018. 542 с.
7. Юхтенко Л. Процедура примирення в адміністративному судочинстві: дискусійні аспекти доцільності застосування. *Юридичний вісник*. 2014. № 6. С. 84–90. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urid_2014_6_16 (дата звернення: 20.06.2019).
8. Арбитражно-процесуальний кодекс Российской Федерации от 24 июля 2002 г. № 95-ФЗ. URL: <http://consultant.ru>. (дата звернення: 20.06.2019).
9. Гражданский процессуальный кодекс Республики Казахстан от 13 июля 1999 г. № 411-І. URL: http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1013921 (дата звернення: 20.06.2019).
10. Гнап Д.Д. Звернення до суду в порядку адміністративного судочинства дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Дніпр. держ. ун-т внутр. справ. Дніпро, 2019. 242 с.
11. Ухвала Окружного адміністративного суду міста Києва від 03 грудня 2012 р., судова справа № 640/5236/12. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/26082960> (дата звернення: 20.06.2019).
12. Ухвала Львівського окружного адміністративного суду України від 3 вересня 2012 р., судова

справа № 2а-7715/12/1370. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/25821712>. (дата звернення: 20.06.2019).

13. Бачеріков О. В. Адміністративне судочинство у справах, пов'язаних із виборчим процесом : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.07 / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса, 2011. 21 с.

14. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17.11.2011 р. № 4061. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 10–11. Ст. 73.

15. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 № 1952-IV (у редакції від 01.01.2017). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 1. Ст. 9.

16. Ухвала Харківського адміністративного окружного суду від 02 вересня 2016 р., судова справа № 820/2561/16. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/60808348> (дата звернення: 20.06.2019).

17. Ухвала Харківського апеляційного адміністративного суду від 26 жовтня 2016 р., судова справа № 820/2561/6. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/62356300> (дата звернення: 20.06.2019).

18. Ухвала Вищого адміністративного суду України від 17 січня 2017 р., судова справа № 820/2561/6. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/64151923> (дата звернення: 20.06.2019).

19. Ухвала Окружного адміністративного суду міста Києва від 25 липня 2018 р., судова справа № 826/7147/16 URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75483868> (дата звернення: 20.06.2019).

20. Бичкова С.С. Процесуальне правонаступництво: поняття і передумови виникнення. Вісник Академії митної служби України. Сер. : Право. 2010. № 2. С. 102–107. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsup_2010_2%285%29_18 (дата звернення: 20.06.2019).

Анотація

Кихтук Р. М. Напрями вдосконалення законодавства щодо процесуального статусу сторін в адміністративному судочинстві. – Стаття.

У статті досліджено проблемні аспекти реалізації процесуального статусу сторін в адміністративному судочинстві. Встановлено, що наслідки невиконання угоди про припинення однієї із сторін, порушують інтереси іншої сторони цієї угоди, у зв'язку із чим запропоновано наділити суд правом скасувати ухвалу про її затвердження і відновити провадження у справі у випадку невиконання сторонами угоди про примирення. Обґрунтована доцільність позбавлення сторін права виходити за межі предмету спору в процесі примирення та надання сторонам права самостійно обирати суддю, який буде брати участь у примиренні. Доведено, що право отримати компенсацію судових витрат лише на професійну правничу допомогу у адміністративному судочинстві є проявом применшення можливості сторін належним чином реалізувати свій процесуальний статус. Запропоновано наділення сторін правом на відшкодування витрат на правову допомогу, яка надається як адвокатом, так і іншим фахівцем у галузі права. Аргументовано покладення на суд обов'язку перевіряти достовірність вказаного у позовній заяві місцезнаходження не тільки відповідача-фізичної особи, а й відповідача-юридичної особи. Доведено, що уповноважений представник або довірена особа кандидата, партії, місцеві організації партій, ініціативної групи референдуму не наділена правом передоручити свої повноваження щодо їх представництва в адміністративному суді

іншій особі. Запропоновано встановлення спеціальних правил заміни відповідача-нотаріуса у випадку його смерті або припинення професійної діяльності по справі про оскарження його дії як державного реєстратора речових прав та їх обтяжень, зокрема, заміни такого відповідача на територіальні органи Міністерства юстиції України.

Ключові слова: адміністративне судочинство, адміністративний суд, позивач, відповідач, процесуальний статус, примирення сторін, представництво, належне повідомлення.

Аннотация

Кихтук Р. М. Направления совершенствования законодательства относительно процессуального статуса сторон в административном судопроизводстве. – Статья.

В статье исследованы проблемные аспекты реализации процессуального статуса сторон в административном судопроизводстве. Установлено, что последствия невыполнения соглашения о прекращении одной из сторон, нарушающих интересы другой стороны этого соглашения, в связи с чем предложено наделить суд правом отменить решение о его утверждении и возобновить производство по делу в случае невыполнения сторонами соглашения о примирении. Обоснована целесообразность лишения сторон права выходить за пределы предмета спора в процессе примирения и предоставления сторонам права самостоятельно выбирать судью, который будет участвовать в примирении. Доказано, что право получить компенсацию судебных расходов только на профессиональную юридическую помощь в административном судопроизводстве является проявлением умаление возможности сторон должным образом реализовать свой процессуальный статус. Предложено наделение сторон правом на возмещение расходов на правовую помощь, оказываемая как адвокатом, так и другим специалистом в области права. Аргументировано возложение на суд обязанности проверять достоверность указанного в исковом заявлении местонахождение не только ответчика-физического лица, но и ответчика-юридического лица. Доказано, что уполномоченный представитель или доверенное лицо кандидата, партии, местные организации партий, инициативной группы референдума не наделенная правом поручить свои полномочия по их представительства в административном суде другой лицу. Предложено установления специальных правил замены ответчика-нотариуса в случае его смерти или прекращения профессиональной деятельности по делам об обжаловании его действия как государственного регистратора прав и их обременений, в частности, замены такого ответчика на территориальные органы Министерства юстиции Украины.

Ключевые слова: административное судопроизводство, административный суд, истец, ответчик, процессуальный статус, примирение сторон, представительство, надлежащее извещение.

Summary

Kykhtiuk R. M. Directly to the side of the legislation with respect to the procedural status of the parties in administrative court proceedings. – Article.

The article deals with the problem aspects of the implementation of the procedural status of the parties in the administrative legal process. It is established that the consequences of non-fulfillment of an agreement on termination of one of the parties violate the interests of the other party to this agreement, in connection with which it is proposed to give the court the right to cancel

the approval of its approval and to resume proceedings in case of non-compliance by the parties to the agreement on reconciliation. The expediency of depriving parties of the right to go beyond the subject matter of the dispute in the process of reconciliation and justify the right of the parties to independently elect a judge who will participate in reconciliation is substantiated. It has been proved that the right to receive compensation for court expenses only for professional legal assistance in administrative proceedings is a manifestation of a diminution of the parties' ability to properly exercise their procedural status. The parties have been offered the right to reimbursement of legal aid expenses, which is provided by both a lawyer and another specialist in the field of law. It is arguable that the court should be obligated to verify the authenticity of the place specified in the statement of claim not only of

the respondent-individual, but also the respondent-legal entity. It is proved that the authorized representative or the authorized representative of the candidate, parties, local parties of the parties, the initiative group of the referendum is not empowered to re-assign their powers regarding their representation in an administrative court to another person. It is proposed to establish special rules for replacing the defendant-notary in the event of his death or termination of his professional activities in cases of appeal of his actions as a state registrar of substantive rights and their encumbrances, in particular, the replacement of such a defendant with the territorial offices of the Ministry of Justice of Ukraine.

Key words: administrative court proceedings, administrative court, plaintiff, defendant, procedural status, party reconciliation, representation, proper notification.